Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

συγκομιδὴν τῶν βαλάνων δὲν εἶναι καλῶς γεμισμένοι καὶ στερεοί, οἱονεὶ μορφάζουν ἐκ δυσαρεσκείας, τοῦτο εἶναι ἀπόδειξις τῆς κακῆς ποιότητος αὐτῶν).

ἀναμουρδώνω Δ.Κρήτ. *ἀναβουρδώνω* Πελοπν. (Λακων.) *ἀνεμουρδώνω* Α.Κρήτ. *'ναμουρδών-νω* Σύμ. *'λαμουρδώνω* Ρόδ. *'λεμουρδώνω* Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *μουρδώνω*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Τὸ *ἀναβουρδώνω* ἐκ τοῦ ἀμαρτ. *ἀναμπουρδώνω*. Τὸ *ἀνεμουρδώνω* καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Γ 1113 (ἔκδ. ΣΞανθουδίδ.) «λίγ' ἂν ἀνεμουρδώθηκε τὸ ροῦχο, πάστρεψέ το».

1) Θολώνομαι Πελοπν. (Λακων.) Σύμ.: *Τὸ λάδι ἀναβούρδωσε* Λακων. *Λάδι ἀναβουρδωμένο* αὐτόθ. *'Ναμουρδωμένον νερὸν* Σύμ. **β)** Ἀναμειγνύω, συμφύρω Σύμ.: Φρ. *'Ναμουρδών-νει τοὺς δουλειές του* (δὲν ἐκτελεῖ ἑκάστην χωριστά, ἀλλὰ συμφύρων αὐτὰς δὲν φέρει εἰς πέρας). **2)** Μολύνω, ρυπαίνω Κρήτ. Ρόδ.: *'Ανεμούρδωσα τὰ χέρια μου* Κρήτ. *Τὸ μωρὸ ἀναμουρδώθηκε* αὐτόθ. *Ροῦχα ἀναμουρδωμένα* αὐτόθ. Συνών. *λερώνω, πασαλείφω*. **β)** Τιμωρῶ (ἐκ τῆς παλαιοτέρας συνηθείας νὰ ρυπαίνουν πρὸς διαπόμπευσιν τὸ πρόσωπον τοῦ τιμωρουμένου) Κρήτ.: *'Ησύχασε, γιατὶ θὰ σὲ ἀναμουρδώσω!* **3)** Καταλύω τὴν νηστείαν τρώγων κρέας Ρόδ. Πβ. *μαγαρίζω*.

ἀναμουργὰ ἡ, ἀμάρτ. *ἀνεμουργὰ* Α.Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ οὐσ. *μουργὰ* (ΙΙ).

Λάκκος ἐκ σκαφῆς διὰ τοῦ ρύγχους, ἐπὶ χοίρου: *'Ο χοῖρος ἤκαμέ μου τὸ χῆπο ὅλο ἀνεμουργές.*

ἀναμουρεύομαι Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. *μουρεύομαι*.

1) Διὰ μορφασμῶν σκώπτω, ἐμπαίζω τινὰ (διὰ τὴν σημ. πβ. τὸ ἀρχ. *μυκτηρίζω*): *Τὸν ἀναμουρεύεται. Τί μ' ἀναμουρεύεσαι;* Συνών. *ἀναμουρώνω*. **2)** Ἀηδιάζω: *'Αναμουρεύομαι τὸ φαεῖ.* Συνών. *σιχαίνομαι*.

ἀναμουρίζω ἀμάρτ. *ἀνεμουρίζω* Α.Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *μουρίζω*.

Σκάπτω τὴν γῆν διὰ τοῦ ρύγχους, συνήθως ἐπὶ χοίρου: *Καζίκωσε τὸ χοῖρο σου 'κὲ πέρα ν' ἀνεμουρίζῃ.*

ἀναμουρώνω Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *μουρώνω*.

Μυκτηρίζω, σκώπτω τινά. Συνών. *ἀναμουρεύομαι* **1**.

ἀναμουσουρίζω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *μουσουρίζω*.

1) Ἐνεργ. καὶ μέσ. ὀσφραίνομαι, ρινηλατῶ: *Εἶδ' ἀναμουσουρίζεις; — Πρᾶμα ψάρι ψήνουνε ποθές. Ξάνοιξε εἶδα λοῆς ἀναμουσουρίζεται ἡ -θ-ἀελαὶ τὰ χόρτα καὶ δὲ δὰ τρώει. 'Αναμουσουρίζεται ὁ σκύλλος καὶ πρέπει πῶς ἀνέμισε λαγὸ* (*ἀνέμισε* = ὠσφράνθη). **2)** Δεικνύω διάθεσιν νὰ πράξω τι: *'Εμεῖς θὰ πάμεν εἰς τὸ γάμο, τ' ἄκουσε γι αὐτὸς κι ἀναμουσουρίζει.*

ἀναμουσούρισμα τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀναμουσουρίζω*.

Ὄσφρανσις, ρινηλασία: *Ξάνοιξ' ἀναμουσουρίσματα τὰ κάν' ὁ σκύλλος, ἐπὰ ποθὲς θά 'ν' ὁ λαγός.*

ἀναμπάλωμα τό, ἀμάρτ. *ἀναβάλωμα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. **ἀναμπαλώνω*.

Ἐπιδιόρθωσις ἐφθαρμένων ἐνδυμάτων: *Δὲ μ' ἀφίνει τ' ἀναβάλωμα νὰ κάνω ἄλλη δουλειά.* Συνών. *μπάλωμα*.

ἀναμπαλώνω ἀμάρτ. *ἀναβαλώνω* Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ τοῦ ρ. *μπαλώνω*. Παρὰ Φωσκόλ. Φορτουν. πρᾶξ. Ε στ. 35 (ἔκδ. ΣΞανθουδ.) ὁ τύπ. *ἀνεμπαλώνομαι*.

Ἐπιδιορθώνω ἐφθαρμένον ἔνδυμα: *'Εβαρέθηκα νὰ τ' ἀναβαλώσω τὰ ροῦχα του. 'Αναβαλώνω τὸ κωπέλλι* (βραχυλ. ἀντὶ *τὰ ροῦχα τοῦ κωπελλιοῦ*). *'Αναβαλωμένο ποκάμισο.*

ἀναμπάμπουλα ἐπίρρ. πολλαχ. *ἀναβάβουλα* Πελοπν. (Μάν.) *ἀναπάπουλα* Κύπρ. (Γερμασ. Λεμεσ. κ. ἀ.) *ἀναπάπολα* Ρόδ. *ἀναμπούμπουλα Λεξ.* Μπριγκ. *ἀναβούβουλα* Κεφαλλ. *ἀναπόπουλα* Σύμ. *ἀνεμπάμπουλα* Θρᾴκ. *ἀλαβαβούλα* Λέσβ. *ἀλαμπάμπουλα Λεξ.* Κορ. Ἄτ. 2,28 Βλαστ. 23 *ἄλα-βαβούλα* Ἴμβρ.

Ἐκ τῆς προθ. *ἀνὰ* καὶ ἀγνώστου β' συνθετικοῦ. Ἴσως ὑπόκειται λέξις τις πεποιημένη. ('Ο Κορ. Ἄτ. 2,28 εἰκάζει ἐκ τοῦ *ἄλλα πάμπολλα*. 'Ο GMeyer Neugr. Stud. 4,7 ἐτυμολογεῖ ἐκ τοῦ Βενετ. ala babala. Τὸ Τουρκ. *anababola* ἐν Λεξ. ΙΧλωροῦ 1,207ᵃ ⟨τόπος ἢ συγκέντρωσις ἀνθρώπων θορυβώδης⟩ μᾶλλον ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ τονισμοῦ εἰς τὴν παραλήγουσαν). Παρὰ Σομ. τύπ. *ἀλαμπάμπουλα*.

1) Χωρὶς τάξιν, ἀτάκτως, ὅπως τύχῃ Κύπρ. Σύμ.: *Ἔκαμε τοὺς δουλειές του ἀναπόπουλα* Σύμ. *Ἔν' μαθημένος ἀναπάπουλα* Κύπρ. **β)** Ἀπερισκέπτως Σύμ.: *'Αναπόπουλα πορπατεῖ.* **γ)** Ἀμερίμνως, ἀταράχως Κύπρ. (Λεμεσ. κ.ἀ.): *Ἔχομεν τόσες δουλειὲς τῶ' ἐσοὺ ἔκατσες ἀναπάπουλα* Λεμεσ. **2)** Ἀντιξόως, οὐχὶ κατ' ἐπιθυμίαν Κύπρ.: *Ἤρθαν τὰ πράματα ἀναπάπουλα* Κύπρ. Συνών. *ἄβολα* **2**, *ἀβόλετα* **2**, *ἀνάποδα*, ἀντίθ. *βολικά*. **3)** Φύρδην μίγδην, ἄνω κάτω, ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων ἀνωμάλων Θρᾴκ. Ἴμβρ. Κεφαλλ. Κύπρ. (Γερμασ. Λεμεσ. κ. ἀ.) Λέσβ. Πελοπν. (Μάν.) Ρόδ. κ. ἀ. —Κορ. ἔνθ' ἀν. *Λεξ.* Βλαστ. 23: *Τὰ πράματα ἦσαν ἀνεμπάμπουλα* Θρᾴκ. *Ἴσια π' τοὺ βόλιψα τοὺ σπίτ', μὶ τοὺ κάναν τὰ πιδιὰ ἄλα-βαβούλα* Ἴμβρ. **4)** Ταραχωδῶς, θορυβωδῶς *Λεξ.* Μπριγ.

ἀναμπαμπούλα ἡ, σύνηθ. *ἀναβαβούλα* πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἰν.) *ἀναπαμπούλα* Κύπρ. *ἀναπαβούλα* Πελοπν. (Λακων.) *ἀναπαπούλα* Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ.) *ἀναπάπουλα* Λυκ. (Λιβύσσ.) *ἀναμπουμπούλα* σύνηθ. *ἀναβουβούλα* πολλαχ. *ἀναπουβούλα* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) *ἀναμπουμπούρα* Μακεδ. (Νάουσ.) *ἀνεβαβούλα* Κρήτ. Μύκ. Πάρ. *ἀνεβουβούλα* Ἄνδρ. Α.Κρήτ. κ. ἀ. *ἀνιβαβούλα* Κυδων. *ἀνιβουβούλα* Ἴμβρ. Κυδων. Σάμ. *ἀναμουμπούλα* Στερελλ. (Κλών.) *ἀνεμομπούλα* Ἤπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἀναμπάμπουλα*.

Ἀναστάτωσις, σύγχυσις, ταραχὴ ἔνθ' ἀν.: *Ἔγινε μιὰ ἀναμπαμπούλα ποῦ δὲ λέγεται! Ἤτανε μέσ' 'ς τὸ σπίτι τους μιὰ ἀναμπαπούλα.* || Φρ. *'Ανακατεύομαι 'ς τὴν ἀναμπαμπούλα* (συμμετέχω τῆς ταραχῆς, τοῦ θορύβου) σύνηθ. *Ἄς γέν' κακὴ ἀνεμοπούλα* (ἂς γίνῃ ὅ,τι θέλει) Ἤπ. *Ἄ δὲν ἤθελα τύχει 'ς τὴν ἀνεβουβούλα, δὲν ἤθελα τσοὶ φάει* Α.Κρήτ. *Μέσα 'ς τὴν ἀνεβουβούλα τσῆ κλέψανε τσῆ κακομοίρας τὰ ροῦχα τζη* αὐτόθ. || Παροιμ. *'Ο λύκος 'ς τὴν ἀναμπαμπούλα χαίρεται* (ἐπὶ ἐπιτηδείου ἐκμεταλλευομένου τὰς ἀνωμάλους περιστάσεις) σύνηθ. Συνών. *ἀνακάτωμα* **Β 2**, *ἀνακατωμὸς* **Β 3**, *ἀνακάτωσι* **Β 2**, *ἀνακατωσιὰ* **3**, **ἀναμπαμπουλιά, ἀναμπαμπουλίκι, ἀναστάτωμα, ἀναστάτωσι σύχυσι, ταραχή*.

***ἀναμπαμπουλιὰ** ἡ, *ἀναβαβουλιὰ* Πελοπν. (Οἰν.) *ἀναπαπουλία* Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) *ἀναπαπουλίγια* Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀναμπαμπούλα*.

Θόρυβος, ταραχή. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀναμπαμπούλα*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ